

Het Zeggeblad

INSTITUUT VOOR NATUUREDUCATIE EN DUURZAAMHEID | Afd. Nieuwegein-IJsselstein e.o.

20
jaar

1994 - 2014

Jubileum

IVN Afdeling Nieuwegein - IJsselstein e.o.

BELEEF DE NATUUR!

20 jaar

openingsbijeenkomst 6 september 1994
Mary van der Plank, eerste voorzitter

toespraak van Gerard Jutten, directeur IVN

helpende hand van de dochter van Mary

Van het bestuur

Graag bieden wij u deze zeer speciale uitgave van Het Zeggeblad aan. De aanleiding voor deze uitgave is het twintigjarig jubileum van onze vereniging.

Als je dit nummer doorbladert, valt op dat er met veel enthousiasme door al diegenen die daaraan een bijdrage hebben geleverd een grote verscheidenheid aan activiteiten is georganiseerd in de twintig jaar en meer dat we bestaan. En daarop zijn we trots!

De nieuwe media hebben in dezelfde tijd als onze afdeling hun intrede gedaan. In het begin waren we blij als we met de computer een folder konden maken. Nu heeft bijna ieder lid of donateur een eigen computer en e-mailadres. De afdeling beschikt over een eigen website en een mooi afdelingsblad. Veel communicatie gaat via de mail. Daarom vindt het bestuur het leuk om u een tastbare herinnering aan te bieden van al die jaren vrijwilligerswerk.

We zijn in 1985 begonnen als werkgroep Nieuwegein van de IVN-afdeling Utrecht. De kernactiviteit toen waren de excursies. Al snel zijn we ook dialezingen gaan organiseren en korte groencursussen in de Kinderboerderij. In Nieuwegein schreef de politiek in 1990 een Structuurvisie met ingrijpende plannen voor de openbare ruimte zoals het bouwen van huizen in het park Oudegein. Later vroeg een projectontwikkelaar een vergunning aan voor de bouw van kantoren bij kasteel Rijnhuizen. Met wisselend succes (geen huizen in het park, helaas wel kantoren in Rijnhuizen) streed onze (toen nog) werkgroep tegen deze plannen. Deze activiteiten leidden steeds meer tot het besef dat wij langzaam toegroeiden naar een eigen afdeling.

Een hoogtepunt uit die tijd was de bouw van een natuur-educatief centrum, het MEC in Nieuwegein in 1993, waar-

Het Zeggeblad

september 2014 • jubileumeditie

aan wij als werkgroep een belangrijke bijdrage leverden. Als vereniging kon het IVN daar een eigen plek krijgen, wat natuurlijk geweldig was. Nu was echt het moment daar om een zelfstandige afdeling op te richten. We zijn van start gegaan met ongeveer 40 leden en donateurs.

Op een gegeven moment werd natuurbescherming in stad en dorp ook onderdeel van het landelijke IVN-beleid. In IJsselstein en Nieuwegein werd dat door een aantal IVN-leden heel actief opgepakt. Samen met de gemeente boomfeestdagen organiseren, een tuinontwerp maken voor de tuin bij het kasteel in IJsselstein en aldaar muurplantjes behouden bij de restauratie van de oude stadsmuur, beplanten van boomspiegels met vaste planten en vlinderstruiken. Een grote klus was ook het maken van een tentoonstelling in het MEC met het thema 'Water'.

In de gemeente Nieuwegein werd de dialoog verbeterd. Er werd een groots opgezette Groendag georganiseerd en een nieuwe Groenstructuurvisie gemaakt met inbreng van alle natuurgroepen in de gemeente. Deze visie vormde de basis van de Nota Sein op Groen.

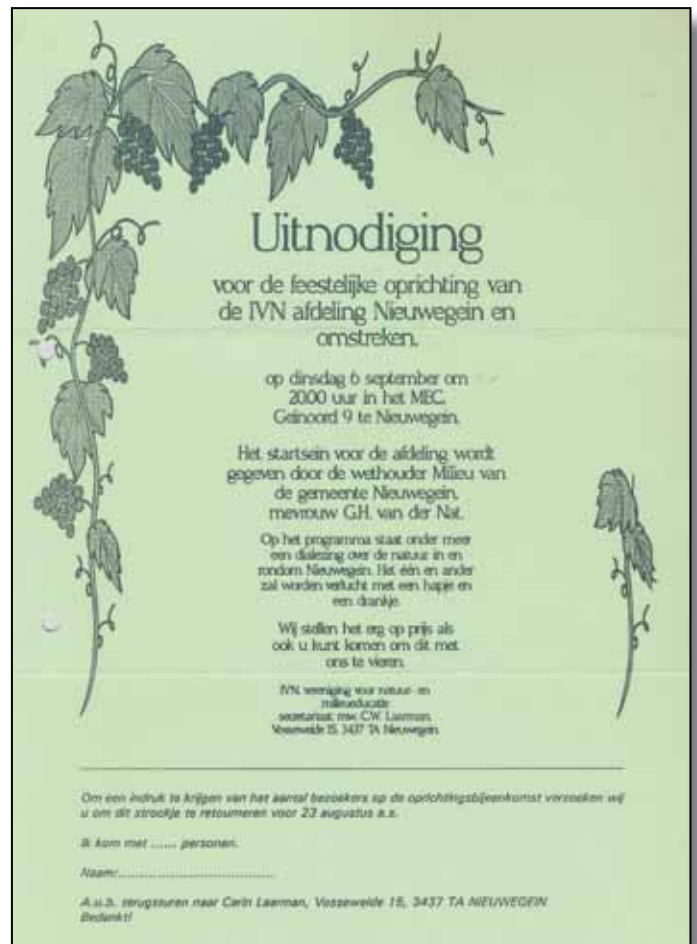
De excursies, gemiddeld één per maand, zijn we altijd blijven organiseren. Verder hebben we verschillende keren een natuurgidsenopleiding georganiseerd in samenwerking met andere afdelingen in de provincie. Dat heeft ertoe geleid, dat we steeds weer nieuwe natuurgidsen in ons midden hebben met frisse ideeën. En het aantal werkgroepen en activiteiten breidt zich nog steeds uit. De nieuwste loot is de Vogelwerkgroep.

Voorop staat dat we het doel van het IVN, het bevorderen van een duurzame samenleving door het organiseren en stimuleren van educatieve activiteiten, al die jaren hebben waargemaakt. Dat was alleen mogelijk door de actieve inzet van leden en donateurs. Daarom willen wij u allemaal heel hartelijk bedanken voor uw bijdrage. Beleef de natuur!!! Laten we dat samen waar blijven maken, ook in de volgende tien jaar.

Het bestuur wil hier ook de lustrumcommissie en de redactie bedanken voor de tijd die zij hebben gestopt in de voorbereidingen bij de viering van ons lustrum en de vervaardiging van deze speciale lustrumuitgave van ons Zeggeblad.

Het bestuur

september 2014 • jubileumeditie

uitnodiging oprichting IVN afdeling Nieuwegein

Colofon

Redactie Jubileumeditie

Marina Verdaasdonk
Lieke de Winther
Mieke Kroondijk
Carin Laarman
Ton Iking
Gerrit van Ravenhorst

Op reis door twintig jaar IVN

met Carin, Harrie en Mary

Een paar IVN iconen van het eerste uur zijn de meesten van jullie wel bekend: Harrie Danhof, Carin Laarman en Mary van der Plank. In dit jubileumnummer nemen ze ons mee op reis door twintig jaar IVN Nieuwegein - IJsselstein en omstreken. Verspreid over dit blad worden herinneringen gedeeld en hoogtepunten gememoreerd: stuk voor stuk waardevolle momenten die ons IVN hebben gemaakt tot wat het nu is en die dan ook niet verloren mogen gaan. Aan nieuwelingen die (nog) niet bekend zijn met deze coryfeeën, stellen we ze graag eerst even voor.

foto Ton Ikink | interview over twintig jaar IVN met Mary en Carin

Harrie Danhof is momenteel vooral bekend van de 'avonturen' van Noordman in het verre Groningen, kleurrijk beschreven in zijn prachtige columns in Het Zegelblad. Harrie schrijft zo treffend, dat het elke keer is alsof je bij hem bent en zijn natuurbelevissen inclusief geur, kleur en windvlagen dicht op de huid meemaakt. Als lezer hou je toch even je adem in, om de kiekendief, grutto of lepelhaar in Harrie's vizier niet te doen opvliegen. Net als velen is hij ooit begonnen als cursist bij een natuurcursus in Nieuwegein. Na de oprichting heeft hij diverse rollen in het bestuur vervuld: penningmeester, interim-voorzitter en voorzitter. Daarnaast was hij vleermuis coördinator, manusje van alles (als dat zo uitkwam) en stukjesschrijver

van o.a. 'Met Harrie op pad'. In 2008 werd het tijd voor hem en zijn partner om terug te gaan naar hun roots en verhuisden ze van IJsselstein naar Scheemda.

Carin Laarman is al in 1984/85 de natuurgidsenopleiding gaan volgen om dichterbij de natuur te blijven. Nooit had ze kunnen voorzien dat zo'n lange periode bij IVN zou volgen met daarin dus al twintig jaar een zelfstandige afdeling. Ze is de eerste zes jaar secretaris van de afdeling geweest. Ook heeft ze een hele lange periode de werkgroep excursies gecoördineerd. En ze heeft samen met Mary, Ton en andere IVN-leden vanaf 1991 vele acties ontplooid om de natuur in de woonomgeving te beschermen.

Mary van der Plank was de eerste voorzitter van de af-

deling IVN Nieuwegein en omstreken. Verder is het organiseren en ook zelf maken van tentoonstellingen in het MEC echt Mary's activiteit geweest met als hoogtepunt de tentoonstelling 'Water Natuurlijk'. Ook achter de eerste natuurpadfolder in de Hoge Landen was zij de stuwende kracht. Zowel de naam, als de eerste tekening van het Zeggeblad, zijn afkomstig van de creativiteit van Mary. Mary is

nog steeds actief lid van de werkgroep Insecten. Mary en Carin zaten samen in het bouwteam van het MEC.

Op een zwoele zomeravond in juli hebben Carin en Mary in gesprek met Ton Ikink en Marina Verdaasdonk herinneringen opgehaald in de mooie tuin van Mary. Vaak met een lach, soms met een traan, maar steeds vol enthousiasme en liefde voor hun IVN. In gedachten was Harrie er natuurlijk bij. Zijn bijdrage is (via digitale wegen) in de stukjes meegenomen. Carin, Mary en Harrie: bedankt voor jullie mooie bijdrage aan dit jubileumnummer!

Carin Laarman

Harrie Danhof

Mary van der Plank

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary..

Die goeie oude tijd....

Mooie herinneringen te over bij Carin, Mary en Harrie. Teveel om zo even op te noemen. 'Het mooie van IVN,' vindt Carin, 'is dat de leden of donateurs graag samen met anderen van de natuur genieten. Er is een gemeenschappelijke deler, waardoor je met een gezellige groep mensen optrekt. Het is laagdrempelig: iedereen kan meedoen.'

Een paar herinneringen springen er natuurlijk uit. De bouw van het MEC bijvoorbeeld, in de tijd dat IVN Nieuwegein IJsselstein e.o. nog geen aparte afdeling was, maar als werkgroep bij de afdeling Utrecht hoorde. Volgens Carin echt een voorbeeld van hoe het in die pionierstijd ging. 'We hadden echt een droom met elkaar: er moest zo'n centrum komen, hoe dan ook. Los van wat er politiek en financieel allemaal speelde.' Dankzij de intensieve samenwerking met de Vogelwacht en deelname van Mary en Carin aan het bouwteam van de gemeente is het MEC er gekomen en nog altijd een belangrijke partner (en locatie) van IVN. Ook de aanplant van het bosje in de Hoge Landen met een grote actieve groep leden, midden in de sneeuw, wordt genoemd.

'Als je over zo'n periode terugkijkt dan zijn voor mij de beste ogenblikken...' schrijft Harrie, 'toch wel de acceptatie door de betrokken gemeenten en de mogelijkheden om onze ideeën in te brengen. Al heeft dat zeker de gemeente Nieuwegein ook veel denkwerk bespaard. Voor onze actieve leden hielden we jaarlijks een barbecue, meestal met instemming van de weergoden. De voorbereiding, de barbecue zelf (waar ik veelal het vlees mocht bereiden) en de saamhorigheid die daar dan aanwezig was, zijn dingen die je niet gauw vergeet.'

'En het behoud van de griend van Vreeswijk!' Carins ogen gaan er weer van stralen. 'We hebben ons erg ingespannen met rapporten schrijven en onderhandelen, en zo. Er zou een nieuwe woonwijk gebouwd worden. Uiteindelijk, door onze inzet, is de nieuwbouwwijk op het oude industrieterrein gekomen en is de natuur behouden.'

De excursies voor publiek worden door alle drie nadrukkelijk genoemd. Zij vormen tenslotte al bijna dertig jaar de rode draad met natuurlijk de persoonlijke contacten tussen IVN-leden en excursiedeelnemers. Dit is altijd de kernactiviteit geweest van IVN, ook toen het nog geen eigen vereniging was. En de natuurgidsencursussen, jeugdactiviteiten, tentoonstellingen en natuurcursussen, door IVN'ers in hun vrije tijd georganiseerd, waarmee zoveel mensen - volwassenen en kinderen - zijn bereikt.

Twintig jaar IVN afdeling Nieuwegein-IJsselstein e.o. milieu educatie

IVN staat voor natuur- en milieueducatie, een afdeling zoals Nieuwegein e.o. kan dan ook niet achterblijven in het organiseren van cursussen, excursies en tentoonstellingen. Er is het afgelopen op dit vlak ongelooflijk veel gedaan.

natuurgidsencursus: een toets, hoort er ook bij

Cursussen

Als werkgroep Nieuwegein van de IVN-afdeling Utrecht zijn er al veel cursussen georganiseerd zoals bijvoorbeeld een cursus aquarelleren, met als doel door het schilderen met een ander oog te leren kijken naar de natuur. Deze cursus is met enorm veel interesse en enthousiasme gegeven maar ook door de cursisten ontvangen.

Ook het organiseren van natuurcursussen en de cursus determineren van wilde planten komt nog vanuit de werkgroep. Deze allemaal nog vanuit het leslokaal in de kinderboerderij 'IJsselstee' totdat het MEC gereed was.

De eerste cursus in het nieuwe MEC was een voorjaarscursus in 1993. Het MEC was nog niet officieel geopend en zeker ook nog niet volledig ingericht, maar dat mocht de pret niet drukken.

Het leuke van de cursussen georganiseerd door de IVN afdeling is dat het altijd een combinatie is van theorie(binnen) en excursies naar buiten ongeacht de weersomstandigheden.

De jaren daarop werden met regelmaat en afhankelijk van het aantal deelnemers verschillende voor en/of najaar cursussen georganiseerd met uiteenlopende onderwerpen. Zoals in het najaar van 1997 toen stond de najaarscursus in het teken van water: een watercursus over waterplanten en -dieren. Hoe kun je zelf een vijver aanleggen? Welke eisen stellen watervogels en vissen aan hun leefomgeving? En natuurlijk hoorde hier ook excursies bij in de waterrijke omgeving van Nieuwegein.

In 1998 organiseerde de afdeling Nieuwegein-IJsselstein en omstreken samen met de afdelingen Woerden en Vecht en Plassen de eerste natuurgidsencursus. Hier deden tien cursisten vanuit Nieuwegein (en omgeving) aan mee.

Ton Iking, één van de teamleden van de natuurgidsen volgde ook zelf de cursus! Petje af, deze zeer bijzondere cursus organiseren en volgen.

Andere deelnemers uit Nieuwegein e.o. die deel hebben genomen aan deze cursus: Corine Mandersloot, Wim Hoozee, Jaqueline Leen-vd Brink, Iwan van Straalen, Claudia Hufener, At Kromwijk, Arny Knobbe, Colette Edelenbosch en Brigitte Bergenhenegouwen

De gidsencursus die ongeveer 1,5 jaar duurt is eigenlijk een must voor iedere IVN-er! De sfeer, kennis uitwisseling, de activiteiten, zoals in een half uur een excursie in elkaar draaien en daadwerkelijk deze excursie ook begeleiden met natuurlijk (geplande) lastige deelnemers!

Maar ook de kleine biologische momentjes, ongelooflijk wat je in een tien minuten biologisch moment kunt leren. Verder waren er opdrachten zoals een jaar rond de ontwikkelingen m.b.t. flora en fauna te volgen in een natuurgebiedje bij je in de buurt. Wij durven te wedden dat iedereen het studieterrein nog steeds, ook al is het bijna 20 jaar geleden als het zijne/hare beschouwt. Ook stage lopen bij de verschillende werkgroepen hoorde erbij. Als afsluiting natuurlijk een eindopdracht, zoveel cursisten, zoveel verschillende eindopdrachten zoals presentaties, georganiseerde excursies, natuurpad, artikelen in lokale

weekend natuurgidsencursus 1998/99 te Neede, 'het natste weekend' met op de voorgrond o.a. Anja Knijf, Corine Mandersloot, Sharon Vet, Brigitte van Bergenhenengouwen, Coby Vincent, Wil Huisman en Jannie Kruitbosch.

excursie natuurgidsencursus 2007/2008

startweekend in Neede 1998/1999

krant, enz.

Dan was er tijdens de cursus natuurlijk nog 'het weekend' (soms wel twee). Ondanks de soms barre omstandigheden is er altijd een goede sfeer.

Hierboven een foto tijdens het startweekend in Neede in maart 1998 in de groepsaccommodatie 'De Schöppe'. Het bleek later het natste weekend van de vorige eeuw te zijn geweest.

De volgende natuurgidsencursus (ook weer in samenwerking met Vecht en Plassen en Woerden) startte in 2001, ook hier weer 10 deelnemers vanuit Nieuwegein en omstreken (totaal 32 deelnemers): Eveline Zijderveld, Wim Koch, Willemien Weerkamp, Dorte Slejfer, Frans Kok, Adrie van Ieperen, Andrea Veldman, Linda Terheggen, Erna Foekema-Hoogstra en Heleen van der Meulen.

De twee volgende versies (2007 en 2012) van de natuurgidsencursus werden georganiseerd in samenwerking met VNMW (vereniging Natuur en Milieu Wijk bij Duurstede). In 2007 met deelnemers uit de afdeling: Ineke Blijleven, Ariena Brinkman, Ben van Straaten, Alie Feijen, Reinske Strengholt, Cecile Kuipers, Metta van Zanten-Kromhout, Camilla vd Haas, Jikke de Groot-Adema, Karin Lenten, Everdien Smeenk.

In 2012 met 17 deelnemers binnen de afdeling Nieuwegein-IJsselstein e.o., echter GEEN enkele deelnemer uit Nieuwegein! Els van den Tillaard, Frans van Oorsouw, Gert Mastenbroek, Irene van Enckevort, Jeanet Kuik, Lia Overbeek, Marina Verdaasdonk, Nelleke van Kasteel, Pieter van den Tillaard, Robert van Wanrooij, Ron Overzier, Ron van der Pal, Rose Dlhopsky.

cursusgroep van 2012/2013 - eerste weekend in de Weerribben met 17 deelnemers binnen de afdeling Nieuwegein-IJsselstein e.o.

natuurgidsencursus 2012/2013 - eerste weekend in de Weerribben

Wat niet vergeten moet worden is dat - hoewel de cursus zelf 1,5 jaar duurt - ook de voorbereiding door het IVN-cursusteam menig avond in beslag neemt. Alles bij elkaar kost het een cursusteam zo'n 2 tot 2,5 jaar aan voorbereiding en het geven van de cursus.

De Cursus determineren van wilde planten was niet nieuw, maar is weer nieuw leven ingeblazen in 2012. Paddenstoelen mogen ook de laatste jaren weer meer op belangstelling rekenen. Vanuit de plantenwerkgroep werd er een sub-werkgroep Paddenstoelen opgericht. Eind 2013 was er de cursus "beter paddenstoelen fotograferen". De dingen die je voor een dergelijke hobby nodig hebt, ja dat is wel heel bijzonder: een vuilniszak en een zakje bonen...? Die vuilniszak is mij intussen wel duidelijk (zie foto), maar dat zakje bonen, kan iemand dat nog eens uitleggen?

cursus planten determineren

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

Bevlogenheid en teamspirit

Uit alle verhalen van Harrie, Mary en Carin blijkt wel dat IVN'ers bevlogen mensen zijn, die niet alleen veel voor hun organisatie over hadden (en hebben), maar ook echt als team opereren.

'We hingen bijna elke avond aan de telefoon, die eerste jaren,' vertellen Carin en Mary. 'We hebben veel op ons bordje gekregen, maar we waren ook heel fanatiek. We waren echte tegenpolen in sommige opzichten en vulden elkaar als team goed aan. Zo was Mary vooral kritisch, ze draaide er niet omheen, en stond Carin klaar met meer inhoudelijke argumenten, kon een en ander vaak wat bijschaven. Door deze combinatie hadden ze veel effect en ervaren ze nu terugkijkend hun samenwerking echt als '1 + 1 = 3'. 'We stonden echt voor wat we deden. Bijvoorbeeld die actie voor de griend in Vreeswijk, daar waren we echt dag en nacht mee bezig. Het duurde daarna even voor we weer boven water waren.' Ook de tentoonstelling 'WATER NATUURLIJK' heeft veel teamwork gevraagd, niet alleen van Carin en Mary, maar ook van andere actieve leden. 'Ik zie ons nog zagen, timmeren en verven. We waren van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in touw. Mijn bed stond nog net niet in het MEC,' vertelt Mary. 'Veel scholen kwamen naar de tentoonstelling. De kinderen spraken er nog lang en enthousiast over.'

De bevlogenheid wordt geïllustreerd door het activistische karakter van veel activiteiten. Carin: 'We bedachten steeds weer nieuwe dingen die we wilden aanpakken: wat we bedachten gingen we gewoon doen.' Diverse initiatieven die zich vertaalden in hele projecten passeren de revue: Erik en het kleine insectenboek, de boomfeestdagen, evenementen in IJsselstein (Labyrint), etc. 'Nu mist dat wel een beetje. Mensen hebben het tegenwoordig toch veel drukker, zo lijkt het,' wordt er met enige weemoed verzucht. 'En alles moet maar 'leuk' zijn. Niet alles wat erbij kwam (en komt) kijken, is nou eenmaal altijd leuk.' Dat is natuurlijk wel de realiteit.

Ook Harrie heeft zich al in de beginjaren vol enthousiasme in het bestuurswerk gestort. 'Harrie vond het sneu dat de twee dames het alleen moesten doen.' De 'dames' lachen gul. 'Die moest hij nodig gaan helpen!'

Harrie erkent volmondig samenwerking en inzet als mooie kwaliteiten van de hele afdeling: 'In al die jaren was er een groepje dat altijd klaar stond. Van het bemannen van de stand tot het helpen bij het inrichten van een expositie, het begeleiden van excursies etc. Ik denk dat het juist de kracht is geweest van dat clubje dat IVN zich in Nieuwegein en IJsselstein zo vast heeft verankerd.'

cursus paddestoelen determineren en cursus 'beter paddenstoelen fotograferen'

Excursies

Een andere kernactiviteit van de IVN afdeling is natuurlijk het organiseren van excursies. De afgelopen twintig jaar hebben de IVN-gidsen veel mensen laten genieten van de mooie stukjes natuur in de omgeving. Het is echt helemaal niet nodig om verre reizen te maken om te kunnen genieten van een natuurlijke omgeving.

excursie Fort Rhijnauwen

Er worden zo ongeveer 10 excursies per jaar georganiseerd door de excursie werkgroep. Ook andere werkgroepen organiseren excursies. Er zijn excursies bij waar soms helemaal geen mensen op afkomen! Die zijn gelukkig erg zeldzaam en komen door het slechte weer. De meeste deelnemers laten zich niet weerhouden door een buitje of een sneeuwvlok, maar als het met bakken uit de hemel komt of er dreigt onweer ja, dan is het verhaal weer heel

anders.

Een andere reden van een lage opkomst (of een verandering van thema op het laatste moment) kon zijn, als het onderwerp van deze excursie zich niet zien omdat het betreffende seizoen te laat dan wel te vroeg inzet. Een goed voorbeeld daarvan was een excursie voor het voorjaar 2013 over de stinsenplanten, gepland eind maart. Helaas waren er alleen de sneeuwkllokjes!

excursie Lek bij Everdingen

Een aantal terugkerende thema's in de excursies zijn bomen, stinsenplanten (meestal in de tuin van Rijnhuizen) en natuurlijk paddenstoelen in het najaar. Ook het rivierenlandschap is een dankbaar onderwerp voor excursies aan de lek bij Everdingen zijn of in de Steenwaard in de

uiterwaarden bij Culemborg. Ook toen er nog geen vogelwerkgroep was, werd er al met regelmaat een vogelexcursie georganiseerd. Af en toe is er een hele bijzondere excursie naar stukjes natuur die beschermd zijn en waar maar beperkte toegang is zoals de eendenkooi bij Blokland.

nieuwjaarsexcursie 2007

Ledenuitje Landgoed Linschoten

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

Dieptepunten

Een dieptepunt was toch wel de bouw van een bedrijfsgebouw in park Rijnhuizen. 'Daar hebben we echt slapeloze nachten van gehad,' vertelt Mary. Ze wordt er nog een beetje boos over dat de keuze voor de economie duidelijk boven die voor de natuur ging. 'Samen met collega organisaties zoals de Vogelwacht hebben we (en dus de natuur) hier echt aan het kortste eind getrokken.'

'Tegelijkertijd,' brengt Carin in, 'is dit wel de prikkel geweest om een eigen IVN-afdeling op te richten. We wilden een sterkere vuist kunnen maken naar de gemeente. Als zelfstandige afdeling konden we zelf brieven schrijven en hebben we opkomen voor natuur- en milieubelangen in de statuten opgenomen. Dit heeft echt voor een betere positie gezorgd bij alle andere acties. We zijn tot op de dag van vandaag echt een belanghebbende partij geworden die serieus wordt genomen, terwijl je als (individuele) inwoner van Nieuwegein weinig in te brengen had. De Afdeling Utrecht kon toen weinig ondersteuning geven.'

Zoals duidelijk is, heeft het werken in deze vereniging tot nauwe banden en mooie vriendschappen geleid. Waar er steun bij elkaar was in mooie, drukke tijden, was (en is) die er ook zeker in de moeilijke. Het moeilijkste uit de IVN-geschiedenis is wel dat een aantal zeer actieve, betrokken IVN'ers inmiddels is overleden. Dat ervaren alle betrokkenen echt als een persoonlijk verlies, waar ook tijdens het tuingsprek bij Mary een moment samen bij stil wordt gestaan.

Een zeer memorabele excursie, zoal Carin al aanhaalde in het interview, is een excursie over het landgoed Oudegein in 2002.

Carin Laarman had aan jonkvrouw de Geer gevraagd om het landgoed eenmalig open te stellen ten bate van een hulpactie voor het opknappen van het beroemde stadspark Czartoryski in Pulawy. Pulawy is de Poolse partnerstad van Nieuwegein die begin augustus 2001 door storm is verwoest. De belangstelling voor deze excursie was enorm.

inventarisatie Landgoed Oudegein

excursie eendenkooi bij Blokland

Degene die het landgoed mochten betreden, voelden zich dan ook zeer bevoorrecht. 'Je weet dat het kasteel er is, maar het is een plek waar je nooit zult komen, dat maakt het mysterieus,' zegt een deelnemer. Vroeger kwam hier blijkbaar de Koninklijke familie op bezoek. Ridderhofstad Oudegein is één van de oudste kastelen van Utrecht. Geschiedenis voert terug tot de 12e eeuw. Tijdens de excursie wordt veel aandacht besteed aan de landschappelijke elementen bewaard gebleven in het openbare deel van het park, die vroeger ook bij het landgoed behoorde zoals de oude griend en het platanenlaantje.

Natuurlijk doen we als afdeling ook ieder jaar mee met Nacht voor de Nacht, op honderden plekken in Nederland op een avond eind oktober om mensen bewust te maken van de invloed van licht op mens en dier. Deze actie is in 2004 van start gegaan. Met Nacht voor de Nacht wordt aandacht gevraagd voor de schoonheid én het belang van het donker. Wanneer het donker en stil is, ga je anders om met je zintuigen en beleef je de natuur dus ook anders. Al lopend ontdek je dat je allerlei geluiden hoort en voelen je voeten of je over asfalt of door het gras loopt. Soms is er een mooie sterrenhemel te zien.

excursie Elpad

excursie Houtkade Abrona

Tentoonstellingen en inloopavonden

Inloopavonden - Drie maanden na de opening van het nieuwe MEC in Nieuwegein gingen de activiteiten van start. Elke eerste en derde donderdagavond van de maand was het centrum extra open. Het waren 'open avonden' elke met een eigen thema. De organisatie van deze avonden lag in de handen van IVN en Vogelwacht.

Ondanks dat deze avonden een thema hadden, was het zeker niet zo dat je verplicht was hier aan deel te nemen. Als je graag gewoon met iemand wilde praten, in de boeken wilde snuffelen, was dat ook een mogelijkheid. De IVN-afdeling en de Vogelwacht hoopten dat deze avonden zouden uitgroeien tot een gezellige bijeenkomsten met mensen die de natuur een warm hart toedragen of wat meer willen weten van de natuur.

De verschillende thema's van de inloopavonden waren gekoppeld aan de tentoonstellingen die in het MEC te zien waren. De allereerste open avond vond plaats begin september 1993 en ging over vlinders, waarover net een vlindertentoonstelling was geopend. Een andere bijzondere open avond was die met als onderwerp 'binoculaires'. Met deze microscoop konden fossielen, mossen e.d. bekeken worden. Tevens was er een tentoonstelling 'door de bomen het hout zien', waarbij nog de herfststukken en kransen te zien waren, eerder die maand gemaakt. Ook hingen er foto's van paddenstoelen die eerder op een aparte thema avond waren besproken. Tijdens de 'inloopavonden' werden ook fietstochten en wandelingen georganiseerd, zoals een fietstocht naar Bulgarije en wandelingen naar de Hoge Landen en bij de Zouwe. Deze inloopavonden waren een groot succes en jaar op jaar werden ze georganiseerd. In de loop van tijd begon de belangstelling helaas af te nemen en sinds 2006 is besloten alleen nog thema avonden op verzoek te organiseren.

Tentoonstellingen

In het MEC werden tentoonstellingen georganiseerd, vaak samen met de IVN-afdeling. De eerste tentoonstelling door de IVN-afdeling was vormgegeven, is de tentoonstelling 'natuur in stad en dorp' 1995 en 1996 door IVN gekozen als thema om mensen te inspireren hun omgeving met andere ogen te bekijken en beleven. Een weekend in juni 1995 stond in het teken van dit jaarthema. Bestuurders van de gemeenten Nieuwegein en IJsselstein waren uitgenodigd om

met IVN-gidsen te gaan wandelen. In Nieuwegein liep burgemeester Laan mee en in IJsselstein burgemeester Wijte met een aantal raadsleden. Dit ondanks de weergoden die het behoorlijk lieten. De tentoonstelling 'natuur in stad en dorp' werd in dat zelfde weekend geopend door burgemeester Laan, door het ophangen van een nestkast tegen een boom in het park bij het MEC, dit in de stromende regen.

Aan deze tentoonstelling was verschrikkelijk hard gewerkt door een grote groep IVN-ers. Er werd een heel huisje in elkaar getimmerd, gezaagd, geverfd, geknutseld. Foto's, planten, huisje, kaarten met teksten, electrospeel, vlindervoederbak, vijver er was van alles verzameld en in een zeer overzichtelijke tentoonstelling verwerkt. Er was zelfs een maquette gemaakt met de hoofdgroenstructuur van de gemeente Nieuwegein.

Zo was er een, ook elders in dit nummer genoemde, tentoonstelling 'Water Natuurlijk'. Deze tentoonstelling was zo bijzonder dat hierover nog steeds wordt nagepraat. Half juni 1999 werd de tentoonstelling geopend door dijkgraaf

Vergunst. Het MEC maakte er een feestdag van met veel randactiviteiten. Er waren diverse kraampjes bij en ook de rivierpolitie ontbrak niet. Bijzonder aan deze tentoonstelling was, de levensechte vormgeving. De bezoeker kon door een zeven meter lange gang lopen, waar de gevolgen van milieuvervuiling duidelijk zichtbaar waren. In het MEC was een enorme droge sloot nagebouwd. Boven op de sloot waren vanaf een plateau allerlei dieren en planten uit de directe omgeving te zien. Ook de ringslang die in de omgeving voorkomt, ontbrak niet. Om dit te kunnen zien, moest je dus een trap op en kijkend met een verrekijker waande je je in de vrije natuur. De droge sloot bestond uit drie delen: eerst de vervuilde sloot met ratten en muggen, maar verder weinig leven. Wel veel afval. En het stonk! Dan werd de vervuiling minder en het aantal plan-

opening tentoonstelling NISED (Natuur in stad en dorp) door ophangen van nestkast

klussen voor
tentoonstellingen
'natuur in stad en dorp'
en 'water natuurlijk'

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

In de bloemen gezet...

Wie verdient het om - naast jullie zelf - absoluut genoemd te worden voor zijn of haar inzet de afgelopen twintig jaar? Helaas mogen de coryfeën maar twee mensen per persoon kiezen, wat natuurlijk te weinig recht doet aan andere actieve leden.

'Jij wilt me voor zijn!' De dames stoten elkaar aan. 'Ton Ikink natuurlijk!' Ze zijn het unaniem eens en richten zich lachend tot Ton. 'Jij wilde niet in het bestuur, omdat je geen tijd had. Maar intussen realiseer je je niet hoeveel werk je hebt verzet als drijvende kracht achter de natuurgidsencursussen!'

Ook Frans Kok wordt geroemd, als bedenker van de cursus planten determineren, die hij toch al vijf keer heeft georganiseerd en drie jaar lang als organisator van de midweekwandelingen. Hoewel Frans soms wat meer op de achtergrond actief was, heeft zijn inzet toch veel publiek getrokken.

En natuurlijk worden Ton Baselmans en Rens Wisselo genoemd voor hun rol als bestuurslid, inmiddels ook alweer zo'n 14 jaar. 'Wat mensen vaak niet beseffen, is dat er naast alle leuk dingen die er te doen zijn - zoals excursies, e.d. organiseren - ook minder leuke dingen geregeld moeten worden, soms ronduit 'rotklussen' die niemand wil doen en ook vaak niet zichtbaar zijn. Die horen er nu eenmaal bij binnen een vereniging. Dat vraagt echt doorzettingsvermogen. Het is knap om ook daar elke keer weer de energie voor te vinden.' Daar hebben de 'iconen' oprecht respect voor.

ten en dieren meer. Er waren kaartjes aanwezig die lieten zien welke dieren er in zo'n sloot kunnen leven. Het laatste stuk van de sloot was schoon. Hier zag je veel meer soorten dieren, zoals salamanders en kokerjuffers. Naast kijken, kon je ook verschillende 'doe-opdrachten' maken, zoals het meten van de pH-waarde (zuurgraad). De tentoonstelling was te bezoeken vanaf half juni tot en met eind september en heeft ruim 1500 bezoekers getrokken! Ook hebben bijna 800 leerlingen deelgenomen aan het educatie programma. Deze aantallen liggen tussen de

1,5 tot 2 x zo hoog als de gemiddelde tentoonstelling of educatief programma.

Ook in de jaren daarna zijn er verschillende tentoonstellingen geweest waaraan de IVN-afdeling heeft meegewerkt. Er waren ook altijd IVN-gastvrouwen en mannen in het MEC tijdens de openstellingen op zondag om bezoekers wegwijs te maken door de tentoonstelling, eventuele vragen te beantwoorden of gewoon een gezellig praatje. Daarbij werden de kinderen natuurlijk niet vergeten.

resultaten
tentoonstellingen
'natuur in stad en dorp'
en 'water natuurlijk'

In de prijzen

Sinds haar oprichting in 1994 is IVN Afdeling Nieuwegein (- IJsselstein) en omstreken regelmatig in de prijzen gevallen dankzij de inspirerende inzet van diverse vrijwilligers.

uitreiking lintje aan Carin Laarman

uitreiking lintje aan Mary van der Plank

Al twee jaar na de oprichting verdiende de afdeling een 'eervolle vermelding' bij de uitreiking van de Utrechtse milieuprijs 'natuur- en milieu organisaties van het jaar 1996'. Deze jaarlijkse prijs werd beschikbaar gesteld door de Stichtse Milieufederatie en het Consulentenschap voor Natuur en Milieueducatie. Bij de beoordeling van de activiteiten speelden creativiteit en het zoeken naar nieuwe mogelijkheden om plaatselijke natuur en milieu op de agenda te zetten een grote rol. De eervolle vermelding kreeg de IVN-afdeling vanwege haar voortvarende aanpak van het groenbeleid van de gemeenten, die had geresulteerd in een plan voor een 'natuurlijk Nieuwegein'.

Nog geen jaar later, in maart 1997, kreeg IVN de 3e prijs in de wedstrijd 'de vrijwilliger en de media' georganiseerd door Steunpunt Vrijwilligerswerk Nieuwegein (SVN). IVN kreeg de prijs voor haar originele persbericht over een wandeling rond de historische kern van Vreeswijk. De bijna poëtische kop 'Turen naar muurplanten en speuren naar soepeenden' trok de aandacht, net als het zorgvuldige taalgebruik en de presentatie. De prijs bestond uit een interviewtraining gegeven door Dhr. van Lonkhuizen voormalig redacteur van het NOS Journaal. De opgedane kennis uit de training werd meteen toegepast in een interview (als onderdeel van de prijs) afgenomen door Marjolein Ruitenbeek bij Radio Nieuwegein.

In 1999 kreeg IVN het Diploma Milieuprijs van de stadspartij Progressief Groen Nieuwegein (PGN). Daarmee kreeg de afdeling een (gedeelde) tweede plaats. De eerste prijs ging naar Jules Klees, de beheerder van het Landgoed Rijnhuizen. Vooral Carin Laarman en Mary van der Plank werden door de jury geprezen voor hun inzet, vanaf 1988,

voor natuur en milieu in Nieuwegein. De PGN had waardering voor IVN's educatieve activiteiten, met name die van de kort daarvoor opgerichte jeugdgroep. Ook werd het onderscheidende karakter van een aantal niet 'traditionele' IVN-activiteiten geroemd. Dit zat hem volgens PGN in de samenwerking met diverse andere organisaties bij bijvoorbeeld het op de politieke agenda zetten van de zogenoemde eco-classificatie, deelname aan het Groen Platform (een gelegenheidscoalitie tegen plannen om in Oudegein te gaan bouwen), het natuurpad van De Hoge Landen en behoud van een deel van Park Rijnhuizen en de bomen Rond 't Fort.

Toen bleef het even stil aan het prijzenfront. Tot Ton Baselmans en Carin Laarman in 2010 het Groene Lintje van Groen Links binnensleepten voor hun bevlogen inzet vanuit IVN voor een goed bomenbeleid. Het Groene Lintje is ingesteld in 1972 door de Verenigde Naties en landelijk overgenomen door Groen Links. Met dit lintje belooft Groen Links mensen die zich inzetten voor duurzaamheid en behoud van natuur en milieu, als aanmoediging, maar ook als voorbeeld ter navolging voor anderen.

Dit jubileumjaar werd opnieuw het Groene Lintje door Groen Links uitgereikt. Deze keer aan Eveline Zoomers en de vrijwilligers van Cirkeltje Rond. Indirect viel IVN daarmee weer in de prijzen door haar bijdrage aan deze natuur- en belevingstuin in samenwerking met gemeente, wijkbewoners en zorgcentrum De Geinsche Hof. IVN is vanaf het begin betrokken geweest bij het plan en de inrichting en heeft de educatieve informatie voor haar rekening genomen.

Samen sterk

Veel activiteiten die in deze jubileumuitgave staan en degene die we nu niet genoemd hebben, hadden niet kunnen plaatsvinden zonder hulp van andere organisaties.

Zo hebben we natuurlijk het MEC binnen het Natuurkwartier, de gemeente Nieuwegein. Je kunt best stellen dat we samen zijn opgegroeid. We gebruiken de ruimte van het MEC voor cursussen en vergaderingen en organiseren samen vele tentoonstellingen. Ook het park er omheen is natuurlijk een inspiratiebron voor de afdeling.

Ook de Vogelwacht Utrecht en de Werkgroep Behoud Lopikerwaard zijn organisaties waarmee we veel binding hebben. Vaak zitten we samen bij de verschillende raadsvergaderingen in zowel de gemeente Nieuwegein, als de gemeente IJsselstein en nemen we deel aan elkaars excursies. Nu zijn ook nog de krachten gebundeld met de Bijenvereniging IJsselstein in 'Natuurkoepel Groene Waarden' en is IVN samen met Vogelwacht en Stop Bomenkap IJsselstein ook actief in het 'Groenplatform IJsselstein' Bij de KNNV (Vereniging Veldbiologie) en de Mycologische

vereniging zit veel kennis en daar maken we als afdeling dan ook grif gebruik van door samen excursies te organiseren.

We moeten verder niet vergeten te noemen de NME (Natuur- en Milieueducatie) in Houten, Vereniging Natuur en Milieu Wijk bij Duurstede en IVN-afdelingen in de omgeving. Het gaat hierbij om samenwerking bij het vormgeven van de natuurgidsencursus, gebruik van ruimtes, maar ook excursies in elkaars 'tuin'.

De afdeling heeft de afgelopen twintig jaar lief en leed gedeeld met deze organisaties en zij hoopt dat dit de komende twintig jaar misschien zelfs nog wel intensiever kan worden voortgezet.

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

Om trots op te zijn!

Uit het hele gesprek met Mary, Carin en de reacties van Harrie, blijkt dat IVN in al die jaren echt een toegevoegde waarde heeft gehad en er veel is om trots op te zijn.

Door de afdeling IVN Nieuwegein - IJsselstein en omstreken is natuur en milieu op de agenda gezet en het lokale beleid beïnvloed.

Harrie: 'Voor de gemeenten Nieuwegein en IJsselstein is de komst van IVN een verrijking geweest. Naast samenwerking kregen ze ook vaak zaken op een presenteerblaadje aangeboden, waar zij op hun beurt weer goede sier mee konden maken!'

'We worden gezien en gevraagd,' beaamt Carin. 'We worden door de IJsselsteinse en Nieuwegeinse politiek gezien als een vereniging waar je rekening mee moet houden. En het brainstormen met IVN'ers onderling en met de gemeente levert ook meer enthousiasme voor de natuur op.'

Ook Mary bevestigt dat IVN al een tijd een serieuze gesprekspartner is. 'Er wordt echt naar ons geluisterd en geïnformeerd wat IVN ervan vindt.'

Dit heeft tot veel uiteenlopende, mooie resultaten geleid. Zo is door het aanspannen van een rechtszaak bij de rechtbank in Utrecht het kapvergunningsbeleid van de gemeente Nieuwegein verbeterd en zijn honderden bomen gered, o.a. langs het Amsterdam Rijnkanaal, is bijgedragen aan de inrichting van nieuwe natuurgebieden, waaronder Ruimte van de Lek, en nemen we deel aan het IJsselstein Groen Platform.

Zowel de kwaliteit van de educatie, als het aantal excursiedeelnemers is groot. Alle ervaringen die gedeeld zijn met kinderen en volwassenen hebben veel mensen blij gemaakt. 'Misschien hebben we al wel 5000 mensen dichterbij de natuur gebracht!' glundert Carin. Ook met het aantal leden gaat het goed. 'We zitten nu op 140 leden,' vervolgt ze enthousiast, 'en we blijven nog steeds groeien!' Als om de feeststemming kracht bij te zetten, vliegt net op dat moment een luchtballon over. Vrolijk begroet het IVN-gezelschap de ballonvaarders en spontaan worden ook eigen ballonvaart ervaringen gedeeld.

Alle reden voor feest

'Met de oprichting van IVN-afdeling Nieuwegein en omstreken op 6 september 1994 maakte de nieuwe, 179ste IVN-afdeling een feestelijke en flitsende start,' aldus Gerard Jutten, toenmalig IVN-directeur in het Meerblad van IVN. De zaal van het MEC zat met zo'n honderd mensen helemaal vol. Mevrouw van der Nat, in die tijd wethouder van Milieu, sprak in haar toespraak de wens uit dat de verandering van de naam 'werkgroep' in 'afdeling' niet zou betekenen dat er minder 'gewerkt' zou worden. De afdeling diende haar meteen van replek met de constatering dat de afdeling op dat moment zelfs al uit vier werkgroepen bestond met ieder hun eigen activiteiten.

Diezelfde avond nog schreven vele aanwezigen zich in als nieuwe deelnemer. De wens van mevrouw van der Nat is, zo blijkt nog altijd na twintig jaar, helemaal in vervulling gegaan. Per januari 2009 is de naam van de afdeling veranderd in IVN Afdeling Nieuwegein - IJsselstein en omstreken. Het mag duidelijk zijn dat je geen twintig jaar hoeft te wachten op een feest! Dat heeft IVN uiteraard ook niet gedaan. Zo was er na vijf jaar bestaan van de afdeling Nieuwegein reden genoeg om de bloemetjes buiten en de bestuurders van het eerste uur in het zonnetje te zetten. Vlak voor het eerste lustrum was er al een klein feestelijk moment. In maart 1999 werd namelijk de jeugdwerkgroep opgericht onder begeleiding van Corine Mandersloot en Jacqueline Leen. Directe aanleiding voor de oprichting was de opheffing van de jeugd natuurwacht vlak daarvoor. Er waren toen weinig activiteiten meer voor de jeugd om de natuur om zich heen te ontdekken. Het bleek een geslaagd initiatief: tussen de vijftien en dertig kinderen vanaf zeven jaar bezochten al dat eerste jaar de bijeenkomsten. Tijdens de start met een spannende amfibieënavond onderzochten kinderen met zaklampen of ze padden op hun paddentrek rondom het MEC konden vinden. Later die lente stonden o.a. het onderzoeken van braakballen op het programma en het bekijken van de zwaluwwand op het terrein van de Nedereindse Plas. Het tweede seizoen dat najaar begon met een spannende spinnentocht.

Het eerste lustrum van de afdeling werd gevierd in september 1999 met een interessante bootexcursie met de pont van de Stichting het Utrecht Landschap over de Kromme Rijn tussen Bunnik en Rhijnauwen. Hoewel de boot tijdens de tocht was vastgelopen, was de feestvreugde er niet minder om. Daarna volgde een barbecue bij - waar kan het ook anders - het MEC. Op het zonovergoten terrein werd uitvoerig stilgestaan bij de eerste boeiende en succesvolle jaren. Hoewel de afdeling zelf pas vijf jaar oud was, was IVN toch al een begrip bij burgers, gemeente en diverse instellingen in Nieuwegein, mede doordat IVN als werkgroep van de afdeling Utrecht daarvoor ook al veel werk had verzet. Tijdens de barbecue werd afscheid genomen van voorzitter Mary van der Plank. Harrie Danhof werd per direct tijdelijk vicevoorzitter en nam van de gelegen-

heid gebruik om enkele mensen in het zonnetje te zetten. Naast Mary en Carin werd ook Arie de Vogel nadrukkelijk bedankt. Arie had die eerste periode de verzorging van het drukwerk van de vereniging met veel enthousiasme voor zijn rekening genomen.

In maart 2000 werd natuurlijk de eerste verjaardag van de jeugdwerkgroep gevierd. De bijeenkomst stond in het teken van zoogdieren in de tuin. Tijdens het genieten van feestelijke traktaties volgden de kinderen het wel en wee van muizen en mollen en werd er geknutseld met zaden en andere natuurlijke materialen. Een paar weken daarna werd enthousiast 'verstoppertje' gespeeld, waarbij schutkleuren van dieren centraal stonden.

In september 2004 was er alle reden voor een dubbel feest. Voor dit tienjarig jubileum werd dan ook alles uit de kast gehaald voor een hele veelzijdige feestweek met als drijvende kracht Natasja Hoegee. De aftrap werd gegeven op

Een lustrum dankzij deze mensen.

FOTO N H

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

Mooi meegekregen

Harrie, Carin en Mary hebben niet alleen veel tijd en energie gestopt in IVN, maar daar alle drie ook zelf veel voor teruggekregen.

Allereerst natuurlijk de gezelligheid. Ze hebben erg veel gelachen, genoten van de samenwerking, mooie vriendschappen opgebouwd en hun liefde voor de natuur met anderen kunnen delen. Dat is onbetaalbaar. Daarnaast vinden Mary en Carin dat ze beiden hele waardevolle ervaringen hebben opgedaan, die hun in hun persoonlijke en professionele ontwikkelingen echt hebben geholpen. Zo heeft Mary veel ervaring opgedaan met het organiseren, het maken van tentoonstellingen en het aansturen van vrijwilligers. Dit alles heeft haar geholpen aan een baan bij de afdeling Natuur en Milieu Communicatie van de gemeente Utrecht.

Ook Carin heeft veel geleerd sinds ze vanaf haar 24ste door het volgen van een natuurgidsencursus betrokken raakte bij IVN. Niet alleen het voor groepen staan en je mening geven, maar ook bijvoorbeeld hoe je vrijwilligers kunt enthousiasmeren en binden. Op het gebied van ruimtelijke ordening heeft ze geleerd hoe je naar plannen kunt kijken en hoe je invloed kunt uitoefenen. Ook Carin heeft veel opgedane kennis en ervaring in haar betaalde werk bij o.a. de Dienst Landelijk Gebied kunnen toepassen. En dichterbij huis: 'Ik vind het heel belangrijk om de slagzin van IVN: "Beleef de natuur" echt in de praktijk te kunnen brengen. Ik merk aan mezelf dat ik me nog steeds kan verwonderen over een paar padjes die vlak voor mijn neus wegschieten in het hoge gras. Dat is iets dat blijft.' En dat draagt Carin dan ook vanzelfsprekend nog altijd uit.

Tenslotte geven Carin en Mary aan dat - hoewel het ze ook energie gaf - ze soms echt bij moesten komen van alle acties van IVN. Harrie beschrijft juist: 'IVN was voor mij, naast mijn werk, een plek waar ik mijn accu altijd weer kon opladen. Mijn stukjes en de vleermuisactiviteiten hadden totaal geen raakvlak met mijn werk en zorgden daardoor voor de noodzakelijke vitamines.'

'In de jaren die ik me heb ingezet voor het IVN, heb ik altijd de meeste voldoening gevonden in mijn wandelingen en activiteiten voorafgaande aan het schrijven van een stukje. Ik vond dat het toch altijd wel 'vers' moest zijn,' herinnert Harrie zich. 'Mijn activiteiten als vleermuiscoördinator brachten me op allerlei plaatsen voor lezingen, excursies en cursussen met doodsbanne kinderen/volwassenen, van kinderuitzendingen op de tv tot aan vastgeklemd zitten in een bunker toe. Het bracht veel, vaak verrassende contacten met zich mee die ik niet graag zou hebben gemist.'

Zenderstreeknieuws 8 september 1999

Eerste lustrum IVN

Bestuurders in het zonnetje gezet vanwege bewezen diensten

door Natasja Hoegge

IJSSELSTEIN - Het IVN, vereniging voor natuur- en milieueducatie vierde dit weekend haar eerste lustrum. Sinds veertien jaar is het IVN plaatselijk actief in IJsselstein en Nieuwegein. Als werkgroep organiseerde zij groencursussen en daarmee leidde zij toen hun eigen bestuur op. En zo konde ze vijf jaar geleden als zelfstandige afdeling van de landelijke organisatie hier aan de gang.

Mary v.d. Plank (voorzitter) en Carin Laarman (secretaris) namen in die tijd het voortouw. Harry Danhoff kwam hen al vrij snel ondersteunen en nam de financiën voor zijn rekening. Het lustrum werd door de leden van het IVN gevierd met een dag in de natuur. Over-

dag werd een boottocht op de Kromme Rijn gemaakt met de pont van het Utrechts landschap, daarna volgde een barbecue in de natuur. Tijdens de barbecue zette Harry Danhoff enkele mensen in het zonnetje. Natuurlijk ontvingen Mary en Carin

bloemen, naast hun bestuurstaken hebben zij altijd werk binnen enkele werkgroepen gedaan. Dankzij hen werden er adviezen aan gemeentes gegeven, cursussen gegeven, maandelijkse excursies georganiseerd, tentoonstellingen gemaakt en educatief materiaal verkocht. Ook Arie de Vogel werd in het zonnetje gezet, hij verzorgt namelijk al vijf jaar al het drukwerk voor de vereniging, waaronder het verenigingsblad. Mary v. d. Plank had ook een mededeling voor de leden. Zij stopt na vijf jaar met het voorzitters-

schap. De afgelopen twee jaar is ze druk bezig geweest met het opleiden van een grote groep natuurgidsen. Nu ze weet dat het IVN voldoende goed opgeleide vrijwilligers heeft, kan ze haar taken veilig neerleggen. 'Na al die jaren hard werken ga ik nu eindelijk zelf de natuur weer eens in. Vaak moest ik zoveel regelen dat ik alleen nog maar achter de computer zat en zelf de tijd niet had om van de natuur te genieten. 'Mary heeft altijd erg van haar werk bij het IVN genoten, maar vond de taken af en toe ook erg zwaar. 'Ik had een heel

goed contact met de gemeentes en de NME medewerker van de gemeentes. Ook de contacten met andere groepen zoals de Vogelwacht liepen erg goed. Maar het volgen van de gemeentezaken was best een zware belasting'. Naast excursies en meedenken en adviseren bij gemeentelijke milieuplanen is het IVN in IJsselstein jaarlijks altijd actief geweest bij de organisatie van Boomfeestdag. Tijdens monumentendag 11 september worden door het IVN 'Monumentaal groen' wandelingen gehouden.

donderdag 2 september met de start van een korte na-jaarscursus over wegen in de natuur voor planten en dieren, zoals faunaducten en routes van vlinderstruiken. Die zondagmiddag was er een mooi programma rond het MEC. Zo was er een natuur- en milieumarkt, waar diverse verenigingen zich presenteerden en biologische producten te

koop aangeboden werden en vonden excursies plaats met een heuse ouderwetse paardentram naar het nabijgelegen IJsselbos. Ook was er een expositie genaamd 'planten op stap' en een natuurroute in de tuin van het MEC met opdrachten voor kinderen. De woensdagmiddag was vooral een feestmiddag voor kinderen. Drie uur lang konden ze

1e lustrum september 1999

In september 2004 was er alle reden voor een dubbel feest. Voor dit tienjarig jubileum werd dan ook alles uit de kast gehaald voor een hele veelzijdige feestweek.

meedoen aan allerlei natuuractiviteiten met gebruik van hun zintuigen, waaronder knutselen, een quiz en natuuronderzoek. De afsluiter van de week, die zaterdag 11 september, stond geheel in het teken van insecten: een imker en een hommelsdeskundigen vertelden alles over bijen en hommels, er werd geschilderd met bijenwas, meelwormen

gekookt en gegeten (!) en er werd disc golf gespeeld gecombineerd met een educatieve natuurquiz met gebruik van de frisbeedoelen die nog altijd in park Oudegein terug te vinden zijn.

Het eerste lustrum werd gevierd met een interessante bootexcursie met de pont van de Stichting het Utrecht Landschap over de Kromme Rijn tussen Bunnik en Rhijnauwen. Daarna volgde een barbecue bij het MEC.

september 2004

2e lustrum

Gemeentelijke beleidsbeïnvloeding

Een voor velen misschien wat minder bekende activiteit van de IVN-afdeling Nieuwegein-IJsselstein e.o. is beleidsbeïnvloeding bij de gemeentes Nieuwegein en IJsselstein. De afdeling heeft de afgelopen twintig jaar wel laten zien dat de gemeentes niet meer om IVN heen kunnen, ook al verschilt het altijd het per project en politieke kleur van het gemeentebestuur in hoeverre er rekening wordt gehouden met de standpunten van de afdeling.

Vanaf 1995 was de afdeling betrokken bij Groenstructuurschets van Nieuwegein. De afdeling heeft samen met de Vogelwacht Utrecht gezocht naar een methode om de waarden van het stedelijk groen en het groen in de buitengebieden in beeld te brengen. Er is maanden hard gewerkt aan het rapport "wat is groen (ons) waard". De gemeente organiseerde een groenstructuur dag waar alle betrokken groepen in de gelegenheid werden gesteld om hun plannen te presenteren. Er waren lezingen en een discussiemiddag. Dit alles resulteerde uiteindelijk in een groenvisie van de

gemeente Nieuwegein.

Een ander groot project waar de IVN-afdeling zijn ziel en zaligheid in heeft gelegd, waren de bouwplannen van de gemeente Nieuwegein voor de griend in Vreeswijk. Na jaren actie voeren samen met andere groengroepen en ellenlange, slaapverwekkende vergaderingen zijn uiteindelijk de bouwplannen van tafel geveegd.

Dan is er nog het hoofdstuk over het bedrijventerrein 'Het Klooster'. Het was de bedoeling hier windmolens te plaatsen langs het lekkanaal. Eerst zouden er gebouwen komen en dan, als er voldoende verlichting was, eventueel de molens. De economische crisis heeft een streep door alle plannen gehaald, want er zijn maar twee bedrijven gebouwd en verder ligt het terrein er verlaten bij. Er is nog sprake geweest om hier 'tijdelijke natuur' te creëren, maar ook dat is vanwege allerlei wettelijke bepalingen waaraan voldaan moet worden voorlopig in de ijskast gezet.

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

Verrassingen

Natuurbelevingen tijdens inventarisaties, excursies, wandelingen en ook de vereniging zelf: allemaal leenden ze zich voor grote en kleine verrassingen. Zo herinnert Mary zich nog goed dat ze bij het inventariseren op het Landgoed Oudegein vrolijk begroet werden door de daar wonende takshond. 'Hij werd al gauw het 'stinsenhondje' genoemd,' lacht ze grinnikend. Carin werd daar op het Landgoed verrast door jonge bosuilen die haar met grote ogen verbaasd aankeken, zo van 'wat komen jullie hier doen?'

'Tijdens een van de eerste fietsexcursies langs de Kromme IJssel in het Klaphek,' vertelt Carin, 'was het kroos in het water zo groen, dat een van de deelnemers het verschil niet zag tussen het gras en het kroos. Met fiets en al ging de deelnemer te water. Het liep gelukkig - behalve een nat pak - goed af.'

De eerste excursie op het landgoed van Ridderhofstad Oudegein werd georganiseerd op basis van hele strikte afspraken met Jonkvrouw de Geer. Er zouden maximaal 100 deelnemer toegelaten worden. De stoutste verwachtingen van de organisatoren Brigitte Holl en Carin werden ruimschoots overtroffen, toen zij in no time werden verrast met de aanmelding van wel 150 belangstellenden!

Mary tenslotte werd persoonlijk overvallen met haast kinderlijke blijdschap toen zij erelid werd en daarvoor het speldje kreeg uitgereikt. Ze lacht warm bij deze herinnering. 'Het is toch een oprechte blij van waardering.' Noch zij, noch Carin hadden dat verwacht en waren hierdoor aangenaam verrast.

excursie remisseterrein Nieuwegein

startsein 'Ruimte voor de Lek' door minister Schulz

Bezuinigingen op groen, vooral onderhoud, vonden eerst plaats in Nieuwegein en later ook in IJsselstein. Het project 'NIEUWegein GROEN' in Nieuwegein en 'Andere kijk op groen' in IJsselstein waren duidelijk vergelijkbaar van opzet. Voor de afdeling heeft dit zowel in Nieuwegein, als in IJsselstein heel wat uurtjes vergaderen gekost met wisselend succes. In Nieuwegein heeft het uiteindelijk wel geresulteerd in een bomenverordening, in IJsselstein nog niet. Daar bleven nog veel bomen op de nominatie staan om gekapt te worden. Door samenwerking tussen verschillende groepen zoals 'Stop Bomenkap IJsselstein', de Vogelwacht, de IVN-afdeling Nieuwegein-IJsselstein e.o. en een aantal individuele bewoners uit IJsselstein is het 'Groenplatform IJsselstein' opgericht. De acties die tot nu toe hieruit voort gekomen zijn, hebben zeker geleid tot (beperkte) resultaten. Er zijn veel bomen van de kaplijst

verwijderd en er wordt minder gekapt in het 'Kloosterplantsoen' vanwege een roekenkolonie.

Andere mooie resultaten zijn de aanpassing van het bomen kap plan langs het Amsterdam-Rijnkanaal waardoor een groot aantal bomen is gespaard, en het project 'Ruimte voor de lek'. Bij dit laatste project heeft de inzet van een aantal IVN'ers er voor gezorgd dat er bij de Lekbrug speelnatuur komt. Minister Schultz van Infrastructuur en Milieu heeft het officiële startschot voor dit project gegeven.

Dit is maar een kleine selectie vanuit alle activiteiten waarvoor de afdeling zich heeft ingezet de afgelopen twintig jaar. Het is toch een fijn gevoel dat we als afdeling serieus genomen worden, al is het af en toe zeer frustrerend werk.

...op reis door twintig jaar IVN met Carin, Harrie en Mary...

De jeugd heeft de toekomst en iedereen bedankt!

'In een verstenende maatschappij waarin voor veel kinderen lekker onbekommerd buiten spelen eigenlijk niet meer mogelijk is...', begint Harrie zijn pleidooi zorgvuldig. 'Welk kind kan in de stad nog kikkervisjes of salamanders vangen, mag nog vuile handen en voeten krijgen of kan nog een hut bouwen? Kinderen worden al naar school gebracht als het een beetje spettert. Het is nu des te belangrijker dat ouders en kinderen weten dat er veel is te beleven, als ze er een beetje moeite voor willen doen. Om dat een beetje te ontwikkelen, biedt juist nu het lidmaatschap van IVN en het deelnemen aan excursies veel mogelijkheden. Dit om te voorkomen dat we straks generaties krijgen die totaal geen gevoel meer hebben met de leefomgeving om hen heen en daar dus ook niet meer voor in actie zullen komen.' Ook Carin heeft haar gedachten over en wensen voor de toekomst. 'Geniet van de natuur, blijf je verwonderen over de dieren (kikkers, insecten, vogels, egels en vele andere soorten) en de planten die in jouw buurt leven,' wenst ze nieuwe en bestaande leden toe. 'Zorg voor de natuur en deel je kennis met andere mensen. We gunnen iedereen het plezier dat wij eraan beleefd hebben en nog zullen beleven.' Mary sluit zich hierbij aan en hoopt op veel mooie natuurervaringen. 'En dat de kinderen zich in de toekomst net als wij gaan inzetten voor een betere wereld.' Harrie tenslotte: 'de trouwe en actieve leden wens ik ook voor de komende twintig jaar inzet, betrokkenheid en vooral veel natuurplezier toe!'

Naast alle mooie wensen, kunnen een paar laatste bedankjes niet uitblijven. Mary straalt als ze van de gelegenheid gebruik maakt. 'Ik wil alle trouwe, actieve leden vanuit mijn hart bedanken voor hun inzet! Als een van de oprichters blijf ik trots op deze afdeling!'

Carin vult met plezier aan. 'Iedereen heel erg bedankt voor alle inzet voor IVN, de gezelligheid en het samen delen wat ons bindt, de natuur! Ik wens dat we dit samen nog vele jaren kunnen doen!'

Indien onbestelbaar retour:
A. Baselmans, Braamgaarde 15,
3436 GL Nieuwegein

Het Zeggeblad door de jaren heen

januari 2003

september 2004

februari 2008

mei 2009

oktober 2013

lente 2014

BELEEF DE NATUUR!

